

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/27487-2
Saksbehandler Ole Magnus Skisland

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	19.09.2024
Fylkesutvalget	08.10.2024

Oppfølging av søknad fra Agder Kunstsenter om driftstilskudd 2025

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Agder fylkeskommunes driftstilskudd til Agder Kunstsenter oppjusteres med 500 000 kroner fra og med budsjettåret 2025.

Økningen i driftsbudsjettet til Agder Kunstsenter behandles i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2025.

Vedlegg

Agder Kunstsenter - Søknad om driftstilskudd 2025

Agder Kunstsenter - Søknadsbudsjett 2025

Sammendrag

Saken gjelder søknad fra Agder Kunstsenter (AKS) om økning i det fylkeskommunale driftstilskuddet som over år har ligget lavere enn i andre regioner. Søknaden er datert 29.04.2024. Kunstsenteret søker om driftsmidler på totalt 2,5 mill. kroner for 2025, noe som innebærer en økning på 900 000 kroner.

Som redegjort for tidligere i år, er Agder Kunstsenter i en utfordrende økonomisk situasjon. Dette har bygd seg opp over flere år og skyldes delvis økte kostnader og delvis at Agder Kunstsenter har påtatt seg flere oppgaver.

Kunstsenteret gir uttrykk for at det er krevende drive virksomheten innenfor dagens økonomiske ramme, og ber fylkeskommunen om å bevilge tilstrekkelige midler for at kunstsenteret skal kunne opprettholde og videreutvikle sitt oppdrag for kunstnere i Agder.

Om Agder Kunstsenter

Agder Kunstsenter er et regionalt kompetansesenter for visuell kunst og en del av Kunstsentrene i Norge (KiN), som består av 15 regionale kunstsentre. Som en selvstendig, kunstnerstyrt institusjon har senteret som mål å fremme kunnskap og interesse for samtidskunst gjennom aktiv utstillingsvirksomhet og formidling. Senteret er tilknyttet Norske Billedkunstnere Agder (NBK-Agder) og Norske Kunsthåndverkere Sør-Norge (NK Sør-Norge).

Agder Kunstsenter, etablert i 1980, er en sentral aktør i kunstmiljøet på Sørlandet, med utstillingssteder i Kristiansand og på Kunstpunkt Lista i Farsund. Kunstsenteret fungerer som et bindeledd mellom profesjonelle kunstnere og publikum. Senteret støtter regionens kunstnere gjennom kunstfaglig rådgivning og formidling av oppdrag. Som en del av Sekretariat Sør forvalter senteret regionale prosjektmidler og deler ut stipend på vegne av Billedkunstnernes Hjelpfond. Senteret huser også AKOR (Agder Kunst i offentlige rom), driver prosjektrummet i X-huset, tilbyr atelierutleie, administrerer en internasjonal gjestekunstordning (AiR), DKS-Lab Agder og arrangerer større kunstprosjekter.

Kunstsenterets virksomhet i 2023 i nøkkeltall:

- 1,5 årsverk inntil desember 2023
- Produserte 14 utstillinger (åtte på Agder Kunstsenter og fem på Kunstpunkt Lista)
- 16 arrangementer, kurs, seminar og verksted
- AKOR oppnevnte kunstkonsulenter til fire fylkeskommunale nybygg

Per i dag mottar Agder Kunstsenter sine driftsmidler fra fylkeskommunen, Kristiansand kommune, Arendal kommune og Lista Fyr AS. I 2023 var det årlige driftstilskuddet fordelt som følger:

- 1 503 000 kroner fra Agder fylkeskommune, hvorav 100 000 kroner til Kunstpunkt Lista
- 700 000 kroner fra Kristiansand kommune
- 50 000 kroner fra Arendal kommune øremerket Munken kulturhus
- 100 000 kroner fra Lista Fyr AS til Kunstpunkt Lista

Økonomisk driftssituasjon 2024

Agder kunstsenter har over tid hatt en krevende økonomisk situasjon. Til tross for økonomiske utfordringer har Agder Kunstsenter økt sin aktivitet, særlig med etableringen av Kunstpunkt Lista i 2017 og prosjekter i Munken kulturhus. Økte kostnader til lønn, pensjon, strøm osv., er ikke lenger mulig å håndtere innenfor dagens rammer uten at det kuttes betydelig i driftsoppgaver og utstillinger.

Kunstsenteret har vært nødt til å redusere bemanningen og stoppe produksjonen av nye utstillinger, noe som førte til at utstillingsvirksomheten i Kristiansand ble stengt ved utgangen av 2023. I 2024 har kunstsenteret besluttet å ikke gjennomføre utstillinger i galleriet med unntak av den årlige stipendutstillingen.

Fremdriftsplan 2025

I 2024 er et nytt styre valgt for perioden 2024–2026. Eivind Wittemann er ny styreleder.

Styret har som hovedmål å sikre en bærekraftig løsning for fortsatt drift, både økonomisk og organisatorisk. For å oppnå dette har styret, sammen med senterets administrasjon, planlagt en rekke tiltak, inkludert økt dialog med fagorganisasjonene, organisering av åpne fellesmøter og nettverksbygging med mål om større synlighet, mer deltakelse og utarbeidelse av en felles retning for senteret. Målet med tiltakene er i hovedsak å fremme samarbeid mellom kompetansesenteret og aktørene innen det visuelle kunstfeltet. Disse initiativene vil danne grunnlaget for en ny strategi og handlingsplan som skal presenteres våren 2025.

I søknaden som er vedlagt saken redegjøres det for konsekvensene av manglende økning i driftsstøtte, blant annet nedbemanning og redusert utstillingsvirksomhet. En økning i driftstilskuddet fra fylkeskommunen slik at dette nærmer seg støtte til tilsvarende regionale kunstsentre vil sikre kunstsenterets videre utvikling. Dette vil ikke bare styrke den administrative infrastrukturen, men også heve den faglige kompetansen, som er viktig for Agder Kunstsenters fremtid og rolle i regionen.

Vurderinger

Det faste driftstilskuddet til Agder Kunstsenter er basert på fylkeskommunens oppgavefordeling for finansiering av landets kunstsentre. Tidligere mottok de regionale kunstsentrene øremerkede statlige midler, men denne ordningen ble avvirket på midten av 1990-tallet, da ansvaret ble overført til fylkeskommunene og vertskommunene. Som et resultat av dette er det nå store variasjoner i driftstilskuddene til de 15 kunstsentrene i Norge. Agder Kunstsenter har lenge mottatt det laveste tilskuddet fra fylkeskommunale midler nasjonalt. Driftstilskuddet fra Agder fylkeskommune for 2023 (1 503 000 kroner) er vesentlig lavere enn tilskuddene til Telemark kunstsenter (2 445 000 kroner) og Vestfold kunstsenter (2 640 000 kroner) fra henholdsvis Telemark og Vestfold fylkeskommuner.

En rapport fra konsulentselskapet Menon, utarbeidet for KiN, har belyst underfinansieringen av regionale kunstsentre. Rapporten fremhever at kunstnerstyring er en viktig kvalitet som sikrer både innflytelse og kompetanse.

En viktig oppgave for fylkeskommunen er å bidra til forutsigbare vilkår for kulturlivet og fremme mangfold, profesjonalitet og kvalitet. Fylkeskommunedirektøren mener AKS fyller en viktig oppgave for å styrke profesjonelle kunstneres stilling i Agder. Gjennom en lengre dialog med AKS er oppfatningen at det nye styret sammen med daglig leder har satt en

fremtidig bærekraftig modell på dagsorden på en troverdig måte gjennom sitt strategiarbeid og at det er behov for en permanent økning i dagens driftstilskudd dersom man skal opprettholde aktiviteten på et ønskelig nivå.

Regionplan Agder 2030

Agder Kunstsenter spiller en viktig rolle i arbeidet med å oppfylle målene i Regionplan 2030, som tar sikte på å oppnå landets høyeste tetthet av kunstnere utenfor Oslo. I tråd med regionplanen tilbyr senteret visningssteder, formidlingstjenester, atelierer, residensordninger, rådgivning innen entreprenørskap for kunstnere, og legger til rette for kunstneres deltakelse i offentlige prosjekter.

Agder Kunstsenter er et kompetansesenter som tiltrekker profesjonelle kunstnere til regionen, og bidrar sammen med Sørnorsk filmsenter, Sørnorsk Forfattersentrum og Scenekunst Sør til et mangfoldig og profesjonelt kunsttilbud som gjør Agder mer attraktivt.

Økonomiske konsekvenser

Dersom søknaden innvilges, vil det innebære en permanent økning på 500 000 kroner per år, i tillegg til årlig deflatorjustering. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at en eventuell økning behandles i forbindelse med budsjettet for 2025.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at driftstilskuddet til AKS oppjusteres fra og med budsjettåret 2025. AKS gjør en viktig jobb som et kompetansesenter for sine medlemmer, og sikrer at kulturpolitiske mål kan nås. Det anbefales at driftstilskuddet økes med 500 000 kroner fra dagens bidrag. På den måten kommer AKS opp til et nivå som er omtrent som andre regionale kunstsentre.

På denne måten mener fylkeskommunedirektøren at AKS kan oppfylle sitt samfunnsoppdrag og fortsatt utgjøre en viktig rolle for det visuelle kunstfeltet i Agder. Det forutsettes da at planlagte utstillinger med regionale kunstnere prioriteres gjennomført.

Kristiansand, 04.09.2024

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin T. Andresen
fylkesdirektør